

20-22 évvel ezelőtt egy problémára akadtam, amelynek megoldási javaslatához, kérlek, szóljatok hozzá, hiszen egyetemes gondról van szó. Mint láttátok, az elmondottak igyekeztek képet adni egy egységes, kerek egész életstratégiáról (életmegoldásról). A használt kifejezések valamiféle ki nem mondott vallási tartalmakat sejtetnek, pedig igyekeztem, hogy mondandóm igen-igen, nem-nem legyen, és nem akart sejtetni senkivel semmit. Tehát a problémám a következő: az erkölcsöt, vele együtt a lelkiismeret fogalmát mindeközéig döntően árukapcsolással, a vallásos hittel együtt adták-vették az emberek. Mára eljutottunk azonban oda, hogy nem csak a vallásos emberek szeretnének jók lenni, tehát az erkölccsel kapcsolatos fogalmakat, technikákat le kellene választani a hitről. Esélyt kell adni, hadd lehessen jó ember az is, aki nem hisz nem tudható dolgokban, és számára elég ösztönző erő a jóra az, hogy megértette a természet törvényét, és kizárásos alapon az ennek való megfelelésre törekszik az életében. (Lásd etika tankönyv sorozat.) Gondot jelent számomra az a tény is, hogy a vallások kupacokba rendezik az embereket az alapján, hogy mit állítanak, mit "tudnak" a nem tudhatóról. Ebben az elrendezésben eleve el van ültetve a vita, a viszály magja. Ezt ma már nem engedheti meg magának az emberiség, hiszen nemhogy nem szabadna viszályt kelteni, de még ha minden erőnkkel összefognánk, sem biztos, hogy sikerülne megmenteni fajunkat, vagy akár a természet egy jó részét.

Megoldási javaslatom a következő:

Az emberek ne olyan rendező elv alapján igyekezzenek kupacokba oszolni, amelyek magukban hordják az ellentéteket (lásd vallási, nemzeti kupacok), hanem a természet törvényeihez való alkalmazkodás következtében a "kicsi a szép" elv alapján helyi közösségeket hozzanak létre, amelyek azzal foglalkoznak, hogy megbeszéljük, miben áll a bolygói értékrend, milyen feladatok várnak ránk, hogyan valósítsuk azokat meg a gyakorlatban. Szerintem ezek a témák éppen elég megbeszélhivalót adnak, és jobb, ha arról vitatkozunk, aminek a szereplői mindenki számára elfogadható tények, mintha arról folyna a szó, hogy ki mit gondol az el nem gondolhatóról, ki mit "tud" a nem tudhatóról. Ezalatt a teologizálást, a hit-tant és általában az ésszel föl nem fogható dolgokat értem. 25 év saját tapasztalatait és sok más ember tapasztalatait összegyűjtve azt tudom javasolni, hogy a hitbéli tartalmakat - és ideérték minden egyéb irracionális tartalmat - mondjuk annak, amik: vágyak, remények, melyek vagy igazolódnak, vagy nem. Ennek több haszna lesz mindnyájunk számára, mint kára. Személy szerint én, például, nagyon remélem, hogy halálunk után vár minket egy feltétel nélkül szerető Isten, és valamilyen formában mindannyian együtt leszünk

valahol. (ennél több irracionális dologra nem is vágyom) Ebbe a mondatba is bele lehet kötni, mert mi az, hogy forma, mi az, hogy valahol stb. Ott van azonban előtte a bevezető szó, az ige: remélem. Se több, se kevesebb. Innentől kezdve, úgy gondolom, nem kell, nem lehet sokat témázni ezen az állításon, hiszen mindenki abban reménykedik, amiben neki jólesik. Ezzel szemben viszont arról, hogy mi dolgunk a világon, érdemes és szükségszerű is beszélgetnünk, egy közös nevező alapján, amelyet a bezöldült lelkiismeret címszó alatt próbáltam összefoglalni. A remény szó valóban varázsige. Felszabadítja az embert a gyötrő hitbéli magyarázkodások alól, egy csomó, emberek közötti konfliktust megelőz, és a hit nélkül maga a szó is olyan óriási jelentőségűre növekszik, hogy valóságos érzelmi fellángolást hoz az emberbe. Próbáljátok ki!

FARKAS ISTVÁN

AZ ERŐSZAKRÓL ÉS ERŐSZAKMENTESSÉGRŐL

Miért a szelíd szenved az erőszakostól? Miért nem jutnak semmire az erőszakmentesek? Hol a gyökere az erőszaknak, ha a teremtett világban nincs másutt, csak az emberben? Kell-e küzdeni az erőszak ellen? Mit tehetek, amikor Jézus, Buddha, vagy Gandhi, Martin Luther King és Teréz anya sem "tehetek" semmit ellene?

Ezer évek óta teszik fel ezeket a kérdéseket az erőszakmentesek, vagy azok, akik szeretnék az egész világot azzá tenni, hiába. A válasz nem kívül van! Akik elérték, azok önmagukban érték el, nem a világban. Amíg éltek ideiglenesen megteremtettek maguk körül egy csendet, egy erőszakmentes légkört, amely sugárzott, amíg éltek és még egy rövid ideig haláluk után is. Egyikük tanítása sem úgy szólt, hogy küzdjete az erőszak ellen az erőszakmentességért hanem úgy, hogy ébredjete fel!!! Isten fiai és lányai vagytok, nem

a Sátán fiai és lányai. Isten fiai pedig tökéletesek, mint mennyei Atyjuk. Éppen a Sátán ellenére, éppen a világ ellenére, de nem ellene. Aki ellen küzdeni kell, az a bennetek lévő Sátán – az önzés, a gőg, a hatalomvágy, az irigység, féltékenység és társai – akinek belétek kerüléséről nem tehetek, mert már évezredek óta bennetek lakik, de tehetek a tőle való megszabadulásért. Ez a megszabadulás azonban nem gyerekjáték. Nem azon múlik, hogy belátom-e ésszel, hogy ez a helyes út, mert az egyszerű, azt minden ember képes belátni, aki egy kicsit is veszi a fáradságot a józan gondolkodáshoz. Az ész azonban semmi ebben a harcban, mert az ész meg fogja indokolni, hogy mikor és miért ésszerű, világos, jogos és egyszerűen Istennek tetsző visszavágni, megelőzni, megakadályozni a jó érdekében a gonoszt – aki mindig a másik. Ha az észen múlna bármi, már régen összefogtak volna azok az emberek, akik tudják, hogy az erőszakmentesség lenne az ember alaptermészete és megteremtették volna a világbékét, de nem csak az észen múlik, mert ehhez hatalom is kell és a hatalom velejárója a megszerzett hatalom féltése, vagy ha nem féltik, mert annyira felkészültek, akkor felhígulása olyanokkal, akikben már nem ég az erőszakmentesség iránti vágy olyan hévvel (lásd Népszövetség, ENSZ és minden nem gazdasági, nemzetközi, vagy nemzetek feletti politikai, vagy polgári szövetség) ezért esendőbbek. Minden, ami túllépi egy kis közösség méreteit elromlik (sokszor még azon belül is csak látszólag működik). Mintha ez, a föld jelenlegi helyzetében törvény lenne, legyen az tudományos, politikai, vallási, gazdasági érdekszövetség, ha túllépi egy határt manipulálható csőcselékké válik.

Akkor min múlik?

A jó magon nem múlhat, mert az van! Kapható ma már egyre több helyen és több formában is, s ha mégsem akar venni valaki, önmagában is megtalálhatja. Eső is van, meg napfény is, mert az emberiség nagy része hozzájut ezekhez. A hiány a "jó föld"-ben van. Mert nem elég tudni, hogy jó föld kell a magnak, azzá is kell válni. Ez pedig a neheze a munkának. Először a nagy, majd az egyre kisebb köveket elhordani, majd évről évre szántani, gazt kigyomlálni, élősödőktől megszabadulni, ez a neheze a munkának. És ezt már kevesebben vállalják. Inkább az akciót, a tiltakozást, a szövetséget, ami aztán mind ellenakciót, ellentiltakozást, ellenszövetséget eredményez, mert ilyenek vagyunk ma. Csupán álmodozás azt hinni, hogy egy olyan baj, ami évezredek óta, szinte génjeinkbe beépülve működik és fertőz, néhány év, vagy évtized alatt emberiség méreteiben felszámolható. Ennél azért sokkal "jobban" ki van találva ez a fertőzés. Elgondolkozató mennyivel nagyobb összetartó erő a gyűlölet (vallási, politikai, gazdasági, szociális, nemzetiségi, stb.) a szeretetnél, ha nem karbantartott a

"föld". Nem hiszem azt sem, hogy Isten megunja a sok háborúskodást és odacsap, hogy "vége legyen már gyerekek ennek a marhaságnak!" Ő nem tesz semmit, csak esőt ad és napot, ami aztán bennünk nem válik jó természé. Valószínűbbnek látszik, hogy arra vár, hogy ébredjünk fel már álmainkból és jöjjünk már rá – nemcsak az eszünkkel, hanem – egész lényünkkel mik is vagyunk és kezdjünk el dolgozni a saját földünkön, hogy aztán idővel, lassan, öröklődéssel, ahogy a növényeknél és állatoknál génjeikbe beépülhessen egy új parancs, ami az "azt tedd másnak, amit te is szeretnél", vagy a "szeresd felebarátodat, mint önmagadat" határoz meg.

Ehhez, véleményem szerint az a jó út, amin a Bokor is jár. Ez a kisközösségi munka. Ez az egyetlen olyan forma, ami ha működik, képessé teszi az embert – éppen a többiek éberségének és segíteni akarásának hatására – saját, belső hazugságainak leépítésére. Ez nemcsak pszichológia, hanem egy folyamatos önmagán való munka is, éber figyelem, hogy rajtakapja és eltávolítsa a "földjén" talált követ, gyomot, vagy rajta taposó vaddisznókat. E nélkül a munka nélkül is "működhet" a Bokor, lesznek is látványos eredményei, ahogy eddig is voltak, de alkalmatlan lesz rá, hogy az igazi munka alapját képező, közösségi öntisztítási módszereket – papi segítség nélkül – bárkinek tovább tudja adni. Ennek a módszernek egyes részei – főleg a logikus gondolkodással kapcsolatosak és a lelkiismeret vizsgálatok – megtalálhatók a Bokor gyakorlatában is, más, jelentős részei – pl. hogyan lehet elérni, hogy ne tartsam automatikusan jónak és okosnak magam attól kezdve, hogy leesett a tantusz, vagy hogyan lehet megtapasztalni a különbséget és a hasonlóságot egy hangya és egy ember földön játszott szerepe között – másutt szintén fellelhetők. Az egész munkában semmi titkosság nincs. Mára már nincsenek titkos módszerek – eddig sem voltak – csak kevés vállalkozó volt és van a hosszú és nehéz munkára (keveset beszélünk arról a hosszú előkészületi időről, ami minden szent működését megelőzte). Saját tapasztalatomból mondhatom: jobb aludni, bele sem fogni, mint két szék között padlót fogni! De aki végig csinálja, már itt, ebben az életben megtapasztalja Isten országát – mondták azok mind, akik végigcsinálták.

BULÁNYI GYÖRGY MAGYAR SZENTÍRÁS

Van a Szentírás és a szent írás. A különbség a kettő között nem feltétlenül tartalmi, hanem inkább formai. A nagybetűvel kezdett szó olyan írást, írásokat foglal magában, amelyekről az ilyen ügyekben magát illetékesnek tartó hivatal kijelentette, hogy azokat Isten sugalmazta. A hivatal arról nem dönthet, hogy Kovács